

**Силабус навчальної дисципліни
«Філософія науки та інновацій»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітня програма: Освітні, педагогічні науки

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Курс: 1

Семестр: 2

Факультет	Соціальної та психологічної освіти
Кафедра	Соціальних і правових дисциплін
Викладач	ПІБ: Бержанір Анатолій Леонідович Посада: доцент кафедри соціальних і правових дисциплін E-mail: bal8@ukr.net
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=11382
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4/120 год.
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Очна (денна/вечірня) форма: лекції (16 год.), практичні (24 год.), самостійна робота (80 год.) Заочна форма: лекції (4 год.), практичні (4 год.), самостійна робота (112 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна добросердість передбачає виконання і дотримання положень та понять передбачених ст. 42 „Академічна добросердість” ЗУ „Про освіту” та відповідних вимог ЗУ „Про вищу освіту”. Зокрема відповідно п.2 ч.3 ст.32 ЗУ „Про вищу освіту” керуємося Кодексом академічної добросердістю Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, затвердженого на засіданні вченої ради університету протоколом №4 від 28.11.2017 (URL: https://udpu.edu.ua/documents/doc/Якість_освіти/Академічна_добросердість/Кодекс_академічної_добросердісті/Кодекс_академічної_добросердісті.pdf)</p> <p>Відвідування занять є обов'язковим для здобувачів вищої освіти (за відсутності поважних причин). Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти передбачає його творчу та новаторську діяльність під час вивчення даної дисципліни, якщо інше не регламентовано спеціальними правилами та алгоритмами.</p>
Що будемо вивчати?	Підготовка докторів філософії із сформованими науково-методологічними установками на основі знання особливостей сучасної науки та інновацій. Формування теоретико-методологічних уявлень про основні філософські проблеми, структуру і динаміку наукового знання, його соціокультурну детермінацію, філософську інтерпретацію способів обґрунтування і механізмів розвитку. Здатність, використовуючи цілісні системні наукові знання з філософії науки та інновацій, проектувати і здійснювати комплексні наукові дослідження та педагогічну діяльність.

Чому це треба вивчати?	Вивчення здобувачами актуальних проблем філософія науки та інновацій як сучасної світової традиції філософського осмислення інноваційної сутності науки; формування поглиблених знань про генезис, філософські підстави, сутність і перспективи наукового знання; розкриття аспектів буття науки як соціального інституту і як генерації нового знання; аналіз логіки категоріального мислення у сфері філософії науки та інновацій, а також процедур наукового пізнання; формування професійних компетентностей у відповідності до освітньо-наукової програми.
Яких результатів можна досягнути?	<p>ПРН 1. Критично оцінювати результати наукових досліджень, наукові джерела, нові та складні ідеї, освітню практику, формулювати висновки та рекомендації щодо їх застосування у науково-пошуковій роботі і обґрунтованого впровадження в професійну діяльність.</p> <p>ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір; використовувати вітчизняні та іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної роботи, висловлюватися професійною українською та іноземною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ПРН 3. Використовувати сучасні теорії, методології і методи педагогічної та інших наук стосовно до завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі освіти, виявляти і аналізувати наукові проблеми.</p> <p>ПРН 6. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери філософії, культури, наукових знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.</p> <p>ПРН 9. Використовувати загальнонаукові та педагогічні методи дослідження, які спрямовані на пізнання досліджуваних освітніх явищ і процесів.</p> <p>ПРН 10. Виокремлювати актуальні освітньо-педагогічні проблеми та визначати їхню структуру, взаємозв'язки чинників і наслідків як об'єкта наукового дослідження.</p> <p>ПРН 11. Формулювати наукову проблему, розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної педагогічної проблеми, обґрунтовувати об'єкт та предмет наукового дослідження.</p> <p>ПРН 12. Розробляти педагогічні моделі для пояснення педагогічних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у науково-педагогічній діяльності.</p> <p>ПРН 13. Розробляти та застосовувати діагностичний інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати, узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння	<p>Комpetентності, якими повинен володіти здобувач:</p> <p>Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти й педагогіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та продуктування нових цілісних знань, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК 1. Здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу</p>

	<p>нових та комплексних ідей у галузі освіти та педагогіки.</p> <p>ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 5. Здатність до ініціювання та втілення інновацій для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих освітньо-педагогічних проблем.</p> <p>ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань, проявляти толерантність та повагу до культурного різноманіття, відповідально та свідомо взаємодіяти в соціумі.</p> <p>ЗК 7. Володіння концептуальними та методологічними знаннями в галузі освітніх, педагогічних наук.</p> <p>ЗК 10. Здатність співпрацювати з міжнародною спільнотою та вільно спілкуватися з колегами, володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію.</p> <p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p> <p>ФК 2. Здатність до застосування категорійно-понятійного апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у сфері освіти та педагогіки.</p> <p>ФК 3. Здатність до використання загальнонаукових та спеціальних науково-педагогічних методів досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних освітніх явищ і процесів.</p> <p>ФК 6. Здатність до започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної добродетелі та етичності.</p> <p>ФК 13. Уміння розробляти рекомендації здобувачам освіти, що спрямовані на вдосконалення процесів дослідження та застосування кращих практик в професійній діяльності.</p> <p>ФК 14. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.</p>
Зміст дисципліни	<p>Філософські аспекти феномену науки.</p> <p>Концептуальні підходи до розуміння сутності філософії науки.</p> <p>Методологічні основи процесу формування наукових знань.</p> <p>Філософська інтерпретація структури наукового пізнання.</p> <p>Традиції та інновації у розвитку науки.</p> <p>Динаміка науки і процеси продукування нового знання.</p> <p>Розвиток наукового пізнання і методологія інноваційної діяльності.</p> <p>Творчість як необхідна передумова інноваційної діяльності.</p> <p>Актуальні філософські проблеми соціально-гуманітарних наук.</p>
Обов'язкові завдання	Засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи.
Міждисциплінарні зв'язки	<p>ОК 04 Методологія та методика наукових досліджень.</p> <p>ОК 05 Освітні інновації у вищій школі.</p> <p>ОК 07 Професійно-педагогічна компетентність викладача.</p>
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> Бержанір А. Л., Запорожець М. О., Кожушко Т. В. Філософія науки та інновацій : навч посіб. Умань : Візаві, 2022. 201 с. Кравчук Л. В. Філософія і методологія науки : посібник. Тернопіль : ТНМУ : Укрмедкнига, 2019. 271 с. Кузь О. М., Чешко В. Ф. Філософія науки : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с.

4. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки : підручник. Вид. 3-те, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.

5. Сіверс В. А. Філософія науки : навч. посіб. Київ : Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, 2017. 147 с.

6. Філософія науки : підручник / за ред. І. С. Добронравової. Київ : Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2018. 255 с.

Допоміжна

1. Бержанір А. Л. Формування філософсько-методологічної культури майбутніх докторів філософії. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021. № 2 (7). С. 299–307.

2. Бержанір А. Л. Формування творчої компетентності як передумови інноваційної діяльності майбутніх докторів філософії. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. Вип. 2 (7). С. 207–214.

3. Бержанір А. Л., Запорожець М. О. Особливості формування навичок філософського аналізу науки у здобувачів PhD програм. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. № 8(10).

4. Бержанір А. Л. Роль інноваційної політики держави у розвитку бізнесу. Інноваційна модель розвитку: тенденції та перспективи економічної трансформації : колективна монографія. за ред.: В. Ф. Беседіна, А. С. Музиченка. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2014. С. 11–16.

5. Бержанір А. Л., Чирва Г. М. Методологія теоретичних досліджень корпоративної соціальної відповідальності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 21. С. 122–125.

6. Бержанір А. Л. Інституційне становлення соціально відповідального бізнесу в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 40. С. 30–34.

Інформаційні ресурси

1. Центральна наукова бібліотека ім. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

2. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>.

3. Наукова бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка. URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>.

Поточний контроль	Виконання завдань семінарських робіт, оцінювання самостійної роботи здобувачів.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник

Анатолій БЕРЖАНІР